

VAASAN HALLINTO-OIKEUS

Viite: Etelä-Suomen AVI:n Päätös Nro 35/2018/1, Dnro ESAVI/4945/2016, Annettu julkipanon jälkeen 26.2.2018

VALITUS AVIN PÄÄTÖKSESTÄ "Öljynjalostamon ympäristöluvan lupamääräysten tarkistaminen päätelmien vuoksi, Naantali"

Muutoksenhakija:
Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri
Martinkatu 5
20810 Turku
varsinais-suomi@sll.fi

VAATIMUKSET

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri vaatii, että vaihtoehtoisesti päätös kumotaan ja palautetaan valmisteluun tai päätökseen tehdään sellaiset muutokset, että sen sisältö vastaa lakien ja asetusten sekä EU-määräysten vaatimuksia.

PERUSTELUT

Päätöksessä olennaisin virhe on poikkeaminen BAT-päätelmistä. Päätöksessä ei ole käsitelty poikkeamishakemusta siten, kuin hakemus tulisi käsitellä selvityksineen ja perusteluineen.

Päätöksen määräyksessä 5 A on annettu polttoyksiköille päästörajat. Pitoisuusrajat poikkeavat olennaisesti BAT-päätelmien antamista raja-arvoista. Päätöksen perusteluissa on ensin todettu: "*Neste Oyj on hakenut ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaista poikkeamaa*" ja myöhemmin mainittu:

"Ottaen huomioon, että poikkeamaa haetaan määräjäksi, katsoo aluehallintovirasto poikkeaman myöntämiselle ympäristönsuojelulaissa asetettujen edellytysten täyttyvän."

Missään ei ole kuitenkaan tehty päätöstä poikkeamisesta. Päätöstä ei ole perusteltu. Pelkkä taulukoista arvioitu kustannus ei ole riittävä peruste. Ympäristöhyödyt ovat voimakkaasti paikasta riippuvaisia ja ne olisi tullut arvioida sen perusteella.

Hakija lisäksi itse ilmoittaa, että PIPO- tai SUPO-asetusta ei voi noudattaa, koska yksiköt eivät ole niiden määritelmän mukaisia. Nyt esitetyt raja-arvot näyttävät valitun

vanhentuneesta PIPO-asetuksesta vain sillä perusteella, että se sallii suurimmat päästöt. Teollisuuspäästödirektiivi 2010/75/EU ei kuitenkaan tunne esimerkiksi sellaista arvoa kuin yksikön V14 900 mg/m³ edes niin sanottuna takalaita-arvona. Teollisuuspäästödirektiivin mukaan poikkeaman päästöraja-arvona ei voi käyttää isompia arvoja kuin mitä direktiivissä on lueteltu.

Varsinais-Suomen ELY-keskus toteaa asiasta lausunnossaan: "Neste Oyj hakee BAT-poikkeamaa typenoksidipäästöjen osalta. Jalostamon päästöt ovat olleet vuonna 2015 pääosin alle BAT-raja-arvon 150 mg/m³n, joten pitoisuusrajoissa pysymisen ei pitäisi aiheuttaa yritykselle kohtuuttomia kustannuksia. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan poikkeamalle ei ole tarvetta."

ELY:n lausunto vahvistaa sitä, että pelkkä kustannusluettelo ei riitä poikkeamisen perusteeksi.

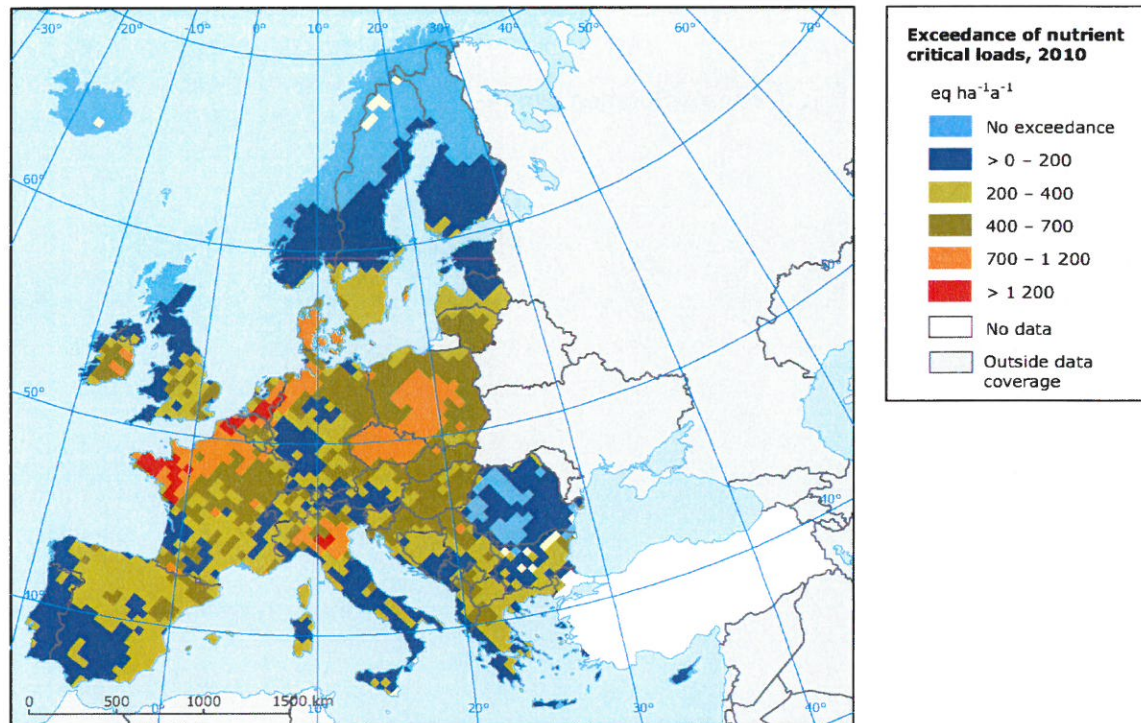
Seuraavaa Turun seudun ilmanlaadun seurannan mittaustuloksia NO₂-päästöistä

Kuvassa näkyy varsin selvästi, että eri mittauspisteissä ilman typidioksidipitoisuus on suurimmillaan, kun tuuli puhaltaa Nesteen jalostamon suunnalta. Poikkeamahakemuksessa käytetään vertailutasona keskimääräisiä pitoisuuksia. Silloin saadaan jalostamon päästöt näyttämään vähäisiltä muihin päästöihin nähden. Luonnon kestävykyyn ja hengitysilman laatuun kuitenkin vaikuttaa erittäin voimakkaasti myös keskiarvosta poikkeavat suuret pitoisuudet. Ilmanlaadun raja-arvot sisältävät myös tuntiraja-arvot ja se osoittaa, että lyhytaikaisillakin korkeilla pitoisuuksilla on iso merkitys.

Vuoden 2018 alussa julkaistu tutkimus "Deriving nitrogen critical levels and loads based on the responses of acidophytic lichen communities on boreal urban *Pinus sylvestris* trunks", Sirkku Manninen, Helsingin yliopisto, ISSN 0048-9697, osoittaa, että typpipitoisuuksilla on vaikutusta mm jäkäliin jo ilmanlaadun ohjearvoja matalammilla pitoisuuksilla.

EU:n ympäristövirasto julkaisee mm laskeumakarttoja. Seuraavassa typpilaskeumakarttaa. (Lähde: <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/figures/exceedance-of-the-critical-loads-for-eutrophication-in-europe-as-average-accumulated-exceedances-1/exceedances-of-critical-loads-for>)

Kartta osoittaa, että Etelä-Suomessa ja erityisesti Varsinais-Suomessa typpilaskeuma ylittää luonnon sietokyvyn. Luonnon sietokyvyn ylittävän osan ympäristöhaitat ovat erittäin suuret. Kun huomioidaan Nesteen jalostamon lähellä olevat Ruissalon luonnonsuojelu- ja Natura2000-alueet, liian yksinkertaistettu ympäristöhyötyjen arviointi antaa aivan väärän käsityksen päästöjen merkityksestä.

Ruissalon luonnonarvot ovat huomattavat. Sekä typen laskeuma että typpioksidien pitoisuus ilmassa aiheuttavat todennäköisesti haitallisia vaikutuksia myös Ruissalossa esiintyville uhanalaisille lajeille.

Typpi on rehevöitymistä rajoittava minimiravinne suurimmassa osassa Itämeren. Todennäköisesti se on minimiravinne myös jalostamon läheisillä vesialueilla. Yksikön V14 piippu on matala. Siitä johtuen osa ilmaan johdettavista päästöistä laskeutuu jo lähialueille, myös mereen. Yksikön V14 poikkeuksellisen suuri päästöraja lisää todennäköisesti meren kuormitusta alueella.

Poikkeamapäätöksen perusteet olisi tullut arvioida paljon tarkemmin huomioiden Ruissalon kasviston sietokyky ja mereen kohdistuva kuormitus. Poikkeamislupa olisi tullut perustella paljon tarkemmin lupapäätöksessä.

Lupapäätöksessä mainitaan myös uusi kuumaöljy tavalla, joka voitaisiin ymmärtää uuden kuumaöljyuunin sisällyttämisenä lupaan. Uuden kuumaöljyuunin erillisestä ympäristölupapäätöksestä on kuitenkin valitettu. Kyseistä yksikköä ei voi sisällyttää nyt kyseessä olevaan kokonaislupaan, koska sen erillisluvan käsittely on kesken.

Turussa 23.3.2018

Suomen Luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry.

Puheenjohtaja
Saija Porramo

Varapuheenjohtaja
Pia Roering